1880. XII. évfolyam. 167. szám. Szombat, augusztus 28.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint ezúttal több ízbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, augusztus 29.

A függetlenségi párt országos értekezletével ugy látszik még többet gondol a kormánypárt, mint maguk a függetlenségiek.

Lassan-lassan már odáig mentünk, hogy a kormánypárt, mely eddig folytonosan handabandázott ellenünk, nem kicsinyli többé azt a politikai elvet, melyet a közjogi ellenzék vall.

Beismerik — szerzett tapasztalás után — hogy nagy eleme is van a függetlenségi pártnak, már most csak attól félnek, hogy a párt socziális és proletárius elemei jutnak tulsulyra, s Irányit, Simonyi Ernőt, sőt az eddig nagyon sokszor becsmérelt Helfyt szólitják fel, hogy mentsék meg az elvet, — de a hazát is — a mezitlábos elvek lovagjaitól.

Soktól, nagyon soktól kell ezt a szegény hazát megmenteni, mindenek felett pedig e bérbe vehető cmberektől, s midőn ezek kiüzetnek onnan, hol most egy odadobott koncczért kigyót békát kiabálnak a haza függetlenségéért vivó *pártra* és utját egyengetik Magyarország *elenyészésének*, akkor, midőn ez megtörténik a legrosszabb, legsilányabb elem terhétől könnyebbül meg hazánk, ugyde ezeket nem a függetlenségi pártnál lehet megtalálni.

A szélsőbal országos értekezlete meg fog tartatni, — a bécsi magyar kormánypárt minden ellenőrzése daczára is — de bármennyi értekezlete lesz is, eddig már létező, s a magyar nemzet többsége által elfogadott politikai programmján tul nem fog menni, hanem abból nem is fog engedni, mert Magyarországnak, a personál unió alapján Ausztriától önállónak, függetlennek kell lenni; és az idők jelei azt mutatják, az eddig alélt ságba tartott magyar nemzet zömének látható ébredése azt igazolja, hogy a függetleuségi párt, mely mindenek felett a magyarok házáját, mint önálló független államot fent és megakarja tartani, nem sok idő alatt győzni fog azok felett, kik első sorban osztrákok, és csak azután akarnak magyarok lenni, győzni fog azok felett, kik a magyarok kevés számát hirdetik, csak azért, hogy az ellenállási hajlamot legyőzve, bennünket nálunknál még kevesebb létszámmal biró osztrák uralom alá hajtsanak.

Ne féljenek a socziális eszméktől, ennek nincsen talaja Magyarországon, ne féljenek a proletároktól sem, hiszen annak nagyobb része a kormány szolgálatát lesi; a földmivelőnek, az iparral foglalkozó magyar embernek nincs ideje socziális eszmékkel foglalkozni, ezek csak egyet ösmernek, egy eszméért lelkesülnek, Magyarország önállósága, függetlensége eszméjéért, mert csak ezen eszmének kivivása mentheti meg közgazdászatunkat, iparunkat, kereskedelmünket Ausztria százados nyomásától, csak ezen eszme diadala menti meg az országot azoktól az emberektől, kik Magyarország minden szerencsétlenségének okozói. —

— A keleti kérdést illetőleg a helyzet sehogysem akar tisztulni. Pár nap előtt komolyan beszéltek a flotta-demonstráczió haladéktalan megkezdéséről, s ma már azt jelentik, hogy ezen rendszabály még távol van, legalább is négy hét mulva fog csak megtörténni. Addig sürgetik a portánál a Montenegrónak igért terület átadását. Ez azonban nemcsak a portán áll, hanem az albánokon is, kik ismételve kijelelentették. hogy semmi szin alatt nem fogják Montenegrónak területüket átengedni. A helyzet tehát a flotta-demonstráczió halogatása daczára sehogysem akarja veszíteni éles jellegét.

— A magyar büntető-törvénykönyv átléptetése tárgyában a belügyminisster, az igazságügyminiszterrel egyetértve, rendelet s utasításokat bocsátott ki a közigazgatási hatóságok hatáskörébe eső kihágások eseteiben követendő eljárást illetőleg.

— A somogymegyei függetlenségi párt végrehajtó bizottsága felhivást bocsátott ki, melyben pártunkat szervezkedésre szólitja fel. A lelkes felhivás többek közt igy szól: „Javitani helyzetünkön, megdönteni a rendszert s az alapján álló kormányt a föladat, a mely kötelességünkké teszi a szervezkedést.“ A felhivás végül felkéri a pártembereket s pártköröket, hogy az országgyülési függetlenségi körhöz egy országos pártértekezlet összehivása iránt intézett megkeresést támogatni szivesked-jenek.

Az orvosok és természetvizsgálók.

— Saját tudósitónktól. —

Szombathely, aug. 27.

(Távirat.) A nagygyülés helyül 1882-ben nagy örömmel s lelkesedéssel Debreczen fogadtatott el.

A jövő nagygyülés elnökei Révész Bálint s gr. Degenfeld Imre lesznek. Alelnökök: Szabó József, Török József, Bódog Albert.

Titkárok: Zelizy Dániel, Varga Géza, Hochalt Károly.

A nagygyülés ma befejeztetett. Csak kirándulások vannak hátra.

A debreczeni gazdasági tanintézet

— földmives osztályának zárvizsgája. —

A gazdászat-tan tágasbb értelemben ezélozza a földnek lehető teljes értékü felhasználását, és azon anyagok előállitását, melyek az ember táplálkozására és más módoni haszonvételére alkalmasak. A gazdászat e szerint legelőször is a hasznos növények előállitását czélozza és e tekintetben neveztetik földmivelésnek.

A föld a tár, mely az emberek és állatok közremüködése által a terményt adja. Hogy az eredmény minél sikeresb legyen az okszerü gazdának több tudományok ismeretére van szüksége. — Szükséges nevezetesen ismerni a hasznos és káros növényeket, azoknak életfeltételeit, élettani sajátságait, melyeknek tudása mulhatlanul szükséges a talaj és mivelési idő megválasztásánál. Ezt tanitja a növénytan.

Az állattanból tanulja meg a gazda a házi állatok különböző nemeit, azoknak testalkatát szervezetét, életmódját, és azon módot miként kell azokat felnevelni, nemesiteni és értékesiteni; a kártékony állatokat kiirtani vagy legalább minélinkább ártalmatlanná tenni.

A géptanból megtanulja a mai gőzerővel haladókorban napról-napra nagyobb tért foglaló gazdasági gépek szerkezetét, használati módját s mindazon eszközöket, melyek az emberi munka könnyitésére a nagy kiadást igénylő napszám kevesbitésére irányozvák, az emberi kézimunkát tökéletesitik, gyorsabbá hasznosabbá teszik.

Szükséges egy gazdának ismerni a természeti erők befolyását, a talaj különféle voltát, az öntözés körüli eljárást és a gazdasági épületek czélirányos épitési módját. Ezt tanitja a természettan.

Végre ismerni kell egy jó gazdának a talaj összetételeit, annak javitási módját a tenyészet sajátságait, az egyes termények mivelésének sorrendjét. Ezt tanitja a vegytan.

Mindezek külön önálló tudományok, de a földmiveléssel szoros kapcsolatban állanak, ugy hogy ezen tudományok értése és czélszerü alkalmazása nélkül lehetetlen mai napság kedvező eredményt felmutatni. Elmult azon boldog idő, midőn megelégedett a gazda azzal, mit Isten jóformán ingyen kegyelméből adott, nem okoskodott, hanem tett ugy, mint apái tettek.

Most azon kell lennünk, hogy minél inkább kiaknázzuk a föld méhében rejlő temérdek kincset, hogy a napról-napra terhesebbé váló fizetendőket, nem mondom fényüzési, de csak elkerülhetlen szükséges kiadásokat fedezhessük. A miveltség mai előrehaladott korában nem elég a puszta tapasztalati gyakorlat, hanem szükséges a tapasztalati gyakorlathoz a tudományos készültséget, mint biztos segitőt hozzáadni.

Az igy értelmezett földmiveléstanból volt aug. 25. d. u. a zárvizsga, azaz volt elméleti vizsga fentnevezett tudományokból, azután gyakorlatilag be lett mutatva a szarvasmarha és lótenyésztés, végre szántás, kaszálás, több versenyző által.

Nem hagyhatom felemlités nélkül az ez alkalommal keblemben támadt fájdalmas érzést azon közöny felett, mely e vizsgánál tapasztalható volt. Vizsga hallgató nélkül!

A helybeli lapok jóelőre hirdették a vizsga napját, a főispán ur és a városi hatóság külön-külön levél által meglettek hiva! Es ime a város, mely 600 hold földet ajándékozott ezen intézet használatára, oly nagy anyag és pénz áldozattal járult annak életbeléptetéséhez és fenntartásához, tehát tudnia kellene, hogy azon intézet érdemes-e ezen nagy áldozatra, mondom ezen város nem volt egyetlen egy küldött által is képviselve; nem volt senki a gazdasági egylet, nem volt senki a nagy gazda közönség köréből; pedig ott valóban feltalálhatta volna minden jelenlevő a hasznost a mulatságossal. —

Nem képzelek embert, ki ne tanulhatott volna valamit, mit hasznára fordithat, és oly szép feleletek voltak kivétel nélkül, hogy valódi gyönyörüség volt hallgatni. Mily erkölcsi elégtétel és jutalom lett volna a tanár uraknak — mily dicsőség és további szorgalomra buzditó a tanulókra nézve, ha szép számu hallgatóság előtt mutathatták volna be évi fáradságuk, szorgalmuk eredményét!!

Meglátszott e vizsgán, hogy mindenik tanár feladatául tüzte tantárgyát tanitványaival megkedveltetni s meggyőzni őket azon tantárgy szükséges voltáról. A tanulók annyi szorgalommal és odaadással tanulták a gyakorlati munkától szabadóráikban az elméleti tudományokat, hogy valódi küzdelembe került választást tenni, hogy kié legyen az egyes szakokra kitüzött egy-egy arany jutalom. — Jutalmat nyertek: Mint legszorgalmasabb s legkitünőbb erkölcsi magaviseletü tanuló Diezel Ödön II. éves tanuló. Mint szorgalmas csikó ápoló Somogyi György II. éves. Mint szorgalmas borju ápoló Fülöp Gábor II. éves. Mint kitünő gépkezelő Mészáros László II. éves. Mint legjobb szántó Szvoboda Árpád II. éves. Mint legjobb kaszás Hajdu Miklós II éves.

Ezen felül több rendbeli érdekes könyv osztatott ki jutalmul. Adja Isten, hogy az ezen évben kifejtett szorgalom éljen jövőre is tanárokban, ugymint tanulókban, és az eredmény egy diszes hallgató közönség lássa, necsak csekély személyem.

Dr. Pallay Miklós.

Konstantinápoly, aug. 20.

— Eredeti tudósitás. —

A konstantinápolyi magyar-egylet f. hó 1-én tartott közgyülésén Széchenyi Béla grófot, továbbá Csávolszky Lajos, Falk Miksa, Bródy Zsigmond és Szabó József hirlapszerkesztőket, végre Frankl Mór kereskedőt az egylet körül szerzett érdemeikért tiszteletbeli tagjainak megválasztotta. Megjegyzendő, hogy e választás Jedi Kulében történt, tövében azon hét torony egyikének, melynek látása olyan szomoru gondolatokat csal minden magyar ember emlékezetébe.

Folyó hó 18-án, a király születésnapja alkalmával, egyletünk küldöttségileg fejezte ki üdvözletét a helybeli nagykövetségnél. A küldöttség tagjai Czakó János elnök, Dr. Polyák alelnök, Kraloritz Mór titkár, Szathmáry Nagy Sándor és Szabó Imre bizottmányi tagok voltak. Dr. Polyák rövid, de velős szavakban adott kifejezést az ittlevő magyarok az uralkodó iránti hüségének, beszédjét háromszor „éljen“-nel fejezvén be. Mire a nagykövet sajnálatát fejezte ki, hogy szép nyelvünkön nem felelhet, hanem megjegyezte, hogy mindamellett a Konstantinápolyban levő magyarok érdekeit épen ugy fogja védelmezni, mint a nem-magyarokéit, és hogy örömmel fogadja a magyar-egylet üdvözletét és fogja azt a király elé terjeszteni.

Kralovitz Mór.

Kossuth Lajos arczképe.

— Felhivás. —

Magyarország legnagyobb fiának, Kossuth Lajosnak f. hó 24-én ünnepelt névnapja alkalmából önakaratlanul emlékeznünk kell oly intézmények és mozzanatokról, melyek a nagy honfi tetteiből kifolyólag közvetlen összefüggésben állanak a nagy hős személyével.

Ide tartozik első sorban a honvédmenház. — Egy intézet, melynek fennállása minden honfi szivét megelégedéssel eltölti, tekintve azok sorsát, kik a dicső években Kossuth Lajos által lelkesedve, szabadságunk és kedves hazánkért küzdve, véreztek; mely menház, a hős hadsereg hadastyánjainak nyugalmas s gondtól ment menhelyet nyujt.

Egy nem különben önbecsülésünket emelő, különösen későbbi nemzedékeknél a pietást ébresztő vállalat továbbá az, — hogy a közismert szent czélokért elvérzett aradi vértanuinknak adózandó hálakötelességnek — egy emlékükre emelendő szobor felállitásával egyszersmind is eleget tegyünk.

Honfiak! Honlányok!

Hozzatok egy pietás-áldozatot azon hősök szellemének, kik szabadságtok s hazátokért a vértanui halált szenvedték. Mutassátok meg ifjainknak, hogy ámbár ezen hősök halandó teste hamuvá már elporladt a pietás ezek emlékét késői nemzedékek számára hálában megbirja tartani.

E hazafiui czéluak mentől előbbi lehetővé tételére, illetőleg tetterős elősegitésére adom ki legnagyobb hazánkfia: Kossuth Lajosnak élethü arczképét, mi által a felnövő ifjusággal a nagy hős és hazafi, nemkülönben nagy tudós arczról-arczra ismertetik; — hogy nagy tettei iránt a pietás mindenkor ébrentartassék és a hazaszeretet — ezen legszentebb emberi érzelem, mely általa oly páratlanul képviseltetett, ezeknél is példájához képest táplálkodva, tisztta lánggá serkentsék.

A legutóbbi felrétel után készitett élethü, olajnyomatu, 50 centiméter széles és 64 cmtr magas, diszesen kiállitott 11 centiméter széles barok-kertben foglalt arczképet álólirott, a példátlan olcsó árért (kerettel együttt 7 forint) megrendelésre megküldi. — Hogy pedig mindenki a kegyeles czél előmozditásában részt vehessen, ezen összeg a képnek lehető legnagyobb körökben elterjedhetése érdekében is 3 részletben törleszthető.

A tisztajövedelem egyenlő részekben az emlitett menház és az aradi vértanuk emlékszobra javára fordittatni.

Budapesten, aug. hó.

Krivácsy József,
az országos honvéd-egyletek központi választmányának elnöke.

Egyesületi ügy.

A debreczeni tisztviselők önsegélyző egyesületének mint szövetkezetnek czége a helybeli kir. törvényszéknél bejegyeztetvén, most már az 1875. XXXVII. t. cz. 224. §-ának minden tekintetben elég van téve, minek következtében az egyesület igazgatósága folyó hó 22-én tartott ülésében elhatározta, hogy egyesületünk müködését f. é. szeptember hó 1-én minden irányban kezdje meg.

Ezen örvendetes körülménynél fogva van szerencsém az egyesület t. cz. tagjait a következőkről értesiteni:

I-ör. Egyesületi helyiségünk a nagyságos törvényszéki elnök ur szives engedélye folytán a törvényszéki helyiségekben Bay Gábor törvényszéki jegyző ur és egyesületi pénztárnok hivatalos szobájában lesz.

II. A hivatalos órák minden hó első öt napján mindennap és a hó többi hetében minden hétfőn és pénteken mindenkor délután 5—6 óráig fognak megtartatni.

III. A rövid előlegeket az ügyvezető igazgató miudig a hivatalos órákban engedélyezi és csak rendkivüli sürgős és fontos esetekben barmikor a főtávirda hivatalban levő saját irodájában is.

IV. Az aláirt alaprészek befizetése folyó év szeptember 1-évvel veszi kezdetét és alapszabályszerüleg minden hóban legkésőbben 5-ig a kötelezett részlet befizetendő. Valamint a kezelés gyorsitása és egyszerüsitése ugy a tag urak kényelme érdekében is legczélszerübb lesz, ha egy és ugyazon hivatalnál levő tag urak miudig valakit maguk közül — a többi tag részletei — beszedésével és befizetésének eszközlésével megbiznak. Az első befizetés alkalmával minden tagnak, tagsági könyvecskéje és jegye, valamint az alapszabályok egy példánya, közbesittetni fog.

V. F. év julius hó 24-én tartott közgyülésen nyert felhatalmazás alapján az igazgatóság Bekény Ottokár urat a Foncière Pesti biztositó intézet debreczeni főügynökét választotta alelnökké és a megürült két igazgatósági rendes tag helyére Babó Miklós ur p. ü. számtiszt és Beczner Frigyes reáliskolai tanár pót-tagokat hivta be.

Az egyesületi tagok érdekében eddigelé igen előnyös feltételek mellett a következő szerződések köttettek: a) A gyógykezelésre nézve szerződtünk dr. Ujfalusy József, dr. Vargha Géza és dr. Sárossy László egyesületi tag urakkal, kik egyesületünk jótékony czélja iránti tekintetből az igazgatóság által inditványba hozott igen kedvező feltételeket készséggel elfogadták, miért is különös köszönetünket érdemelték ki. A feltételek egyesületünk helyiségében a hivatalos órák alatt megtudhatók, a midőn miuden orvos ur részére készitett külön iven magát mindenki tetszése szerint beirhatja; szerződtünk továbbá

b) füszerekre és a füszerkereskedésekben árulni szokott minden egyéb czikkre vonatkozólag a Stenczinger Gyula czégtulajdonosával Tahlivieser Alajos urral.

c) a vászon és e szakba vágó egyéb czikkekre nézve Kunz József és tsa helybeli fióküzletével.

d) papir és irodaszerekre Gyürky Sándor papirkereskedésével és

e) varrógépekre Holvay Gyula varrógép-raktárával.

A kiegyezett előnyös árak melletti vásárlásra mindig a tagsági jegy előmutatása ad jogot. Kunz József és Holvay uraknál minden készpénzfizetésről, Gyürky ur kereskedésében pedig csak az 50 krt meghaladó vásárlások és készpénzfizetésekről kérendő számla; a vett számlák megőrzendők és minden negyedév végével az igazgatóságnál bemutatandók, hol aztán ezen számlákra bizonyos százalék fog az illető tagoknak készpénzben kifizettetni, noha már mindjárt a vevéskor is részesülnek bizonyos százalék kedvezményben.

Nevezett kereskedő urak üzleteit a legmelegebben ajánljuk és felkérjük a t. cz. tag urakat, ezeknél fedezzék szükségleteiket, mert ez nemcsak az egyeseknek, hanem egyesületünknek — mint testületnek — is, kiváló haszna fog válni.

Minthogy sok oldalról a gyógyszertári ezikkekre vonatkozólag is, kérdés intéztetett hozzám, sajnálattal kell értesitenem a t. cz. tag urakat, hogy minden lehető lépés e tekintetben megtétetett, de kedvező eredményre jutni még ez ideig nem sikerült.

Debreczen, 1880. augusztus 27-kén. Az ügyvezető igazgató.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A nyomoruság iskolája.

— Rajz. —

Váradi Antal-tól

(Folytatás.)

Mikor kiért a város piaczára, kápráztak a szemei. Füle zugott a szokatlan lármától, mintha viz alá merült volna. Lábai, elszokva a járástól, megmegrogytak, hajadonsághoz szokott fejét rettenetesen nyomta a malomkő formáju kalap, de levenni nem merte; félt, hogy a kapitány rendeletére viselvén imez libériát, még ujra becsukják érte, ha megmozdit valamit. —

Kezdte magát lassankint tájékozni aziránt. hogy merre keresse a Buga néni házát. A Buga néni házának pedig már nyoma sem volt ez idő szerint, s helyébe valami gombkötő épitett mühelyet meg házat. Micziék háza még állt, szemben a Krausz kovács bódéjával, akinek ajtaját ujra festették azóta, ezt irván a régi numerus helyébe, hogy: „1875“.

Ezért kapott Mátyás tiz forintot meg ruhát. Elgondolta magában szegény, hogy ezt ugyan olcsóbban is megszerezhette volna.

Miczi anyja most is koldusasszony volt; még mindig nem tudta többre vinni. — Összecsapta a két kezét, a mikor Mátyás megismertette magát vele.

— Hol a Miczi?

— Az a . . . majd megmondom micsoda?

— A Miczi.

— Pestre ment, itt hagyott, hogy verje meg az Isten.

— Merre van az a Pest!

— A pokolba, — te szamár! csak nem akarsz utána menni.

— De biz. Most mindjárt.

— No hát ha megtalálod, mondd meg neki, hogy ha szemem elé kerül, a tiz körömmel kaparom ki a szemét!

Buga Mátyás pedig nyakába vette a világot s amint a vámház sorompóján tul volt, azon kezdett gondolkozni, hogy hát valójában mit is akar ő Pesten?

Leült az utszéli árok partjára, tenyerébe hajtotta fejét és bámult a kigyulladni kezdő csillagokra, melyeket mintha valami tündérkéz himezett volna ki egyenkint a mennyország fekete palásjára. A sötétülő kelet mögötte volt, bámult a piroslő nyugati ég végtelenségébe. A biboros felhők alakokká torlódtak össze előtte, s megjelent köztük a Miczi képe, rózsásan, biborosan.

A tömlöcz öt esztendős magánya gondolattá érlelt benne valamit: egy bizonyos határozatlan de ki nem törölhető vonzalmat a kis leány iránt, aki legelőször mondta neki azt, hogy, „Mátyát, én téged szeretlek.“

Szegény buta fiu szük lelki látkörében egészen megtelt ezzel a képpel, annyira, hogy öt esztendeig elég volt neki, s még azontul is maradt belőle annyi, hogy utca késztesse őt egy előtte merőben ismeretlen világ felé, tapasztalatlanul, megtörten, szegényül,

Az a rózsás arcz, azok a gyilkos szemek már most állandó világossággal voltak az ő együgyü lelkének. Azt hitte, hogy azok az övéi. Azokban ő nem csalódhatik. Csak egy bántotta nagyon, különösen eleinte, — az, hogy a Miczi hagymát lopott. A hullámzó gondolatok ezen szirt körül torlódtak meg aztán, s végre is magát vallotta bünösnek a kamarakulcsot, hát Miczi nem lopott volna. Annak is ő az oka. Aztán meg Miczi még gyerek volt, — azóta ma amint az ujain kiszámitotta egy-kettő-három-négy-öt, meg tiz: az tizenöt, Már most eladó leány.

— Eladó!

Mátyás szive erre a szóra nagyot dobbant, Eladó! ő meg nőtelen, pedid már husz esztendős. Privigyén tizennyolcz éves korában már minden legénynek van jegyese. Ő eszerint már agglegény.

Nem az. Nem agglegény. Vőlegény ő, van is jegyese már, amióta becsukták érte. Azóta — habár csak nagy későre merte bevallani magának — mindig olybá tekintette Miczit. S ez a gondolat ugy megérlelődött benne napról napra, vándorlásának minden órájában hogy mire valamiféle üveges tót kompánia társaságában Pestre ért a tiz forintjából ugyan csak négy hatosa maradt, de reménységei felszaporodotak egész a gazdaságig.

Üveggel manipuláló honfitársai mindig több és több életfilozófiát csepegtettek szerelmes lelkébe. Felvilágositották a társadalomban önálló rend iránt annyira, miszerint belátta azt hogy a perivigyei plébánosnál még van egy vagy legfülebb két nagyobb ur a földtekén. Az ország törvényeivel is kezdett tisztába jönni. Kisült, miszerint ő tartozik engedelmeskedne fizetni adót vámott, helypénzt, ha árulni akar valamit, de ha a nyakán marad az árulja, vagy ellopják, az ördög nem ad neki kárpótlást, Ha ő agyonüt valakit, azért felakasztják — de ha őt agyonüti valaki, akkor neki semmi köze sincsen a történendő iránt. E tekintetben tehát kimeritő ismeretekre tett volna szert; hanem volt egy dolog, amelyben nem szorult senkinek az utasitására, — a becsületesség.

Érezte hogy van az ő szivében valamiféle sugallat, amely miudig tanácsol neki miudig tanácsol neki minden életperczében, ha azt követi: meg van elégedve magával: ha nem: rosszul cselekedett. Az volt az ő erkölcsnáma.

Ez a benső erkölcstörvény sugalotta neki azt is hogy Miczit — akit szegény még nem is látott azóta — neki feleségül kell vennie. Miczi csak az övé lesz, másnak arra nézni sem szabad; mások csak irigyelhetik tőle a szép Miczit, — de hozzányulni — szentséges Isten! hozzányulni még a legnagyobb ur se merészeljen, mert . . mert . . .

(Vége köv.)

Esküdtszéki tárgyalás.

Szatmári Károly felségsértési sajtóperének tárgyalása.

Debreczen, aug. 28.

Ama sensacziónális sajtópernek, melyet felségsértés czimen a kir. főfiscus Szatmári Károly az „Ebresztő“ czimü helybeli hetilap szerkesztője ellen inditott, nyilvános tárgyalása mai napon folyt le.

A bevádolt czikk az „Ebresztő“ f. évi április 25-én kiadott 17-ik számában „Az asszony ingatag“ czim alatt jelent meg. Ebben gr. Batthyáni Lajosné és Damjanics Jánosné azon eljárása rovatik meg, hogy ők Rudolf trónörökösnek, eljegyzése alkalmából irásban adtak hódolatuknak kifejezést. A Szatmári Károly aláirással ellátott czikkből közöljük a következő részleteket:

„Két derék nő imádott lelkének romjain kesergünk mi. Ha az istenség mennyei fénylakából megszemélyesülve alászállhatna hozzánk, nem imádhatnók már jobban, mint bálványoztuk Batthyáni és Damjanics özvegyeit, kikre a magyar nemzet hóhéra az osztrák uralom adta a gyászruhát.“

„Irásilag siettek hódolatukat kifejezni azon császári katonának, Rudolf trónörökösnek, a ki azon vérből való, mely vér nem remegett Batthyáni és a 13 vértanu éltének kioltása felett.“

„Batthyányiné és Damjanicsné férjeik szellemét csufolták meg, midőn ezt tették.“

„Eltörpül a női méltóság, ha férje sirja felett 30 évig kesereg s aztán annak hóhéri gyilkosai körébe tolakodik, levetvén gyászfátyolát ott, a hol . . . .“

Kozma Sándor ezen kitételekben felségsértést látott, minek folytán, mint emlitők, a keresetet ellene azonnal megindította.

A tárgyalás elé a debreczeni közönség nagy érdeklődéssel nézett, ugy hogy ma már kora reggel a tárgyalási termet zsufolásig töltötte meg a hallgatóság.

Az esküdszék következőleg alakult: Steinfeld Antal, Ujvári István, Márk Endre, Borbély Imre, Czeglédi József, Alibán Mihály, Klimó Aurel, Harsányi Sándor, Koncz Elek, Miskolczi István, Fehér Herman, Kádár Bálint. —

Vádló kir. ügyészi helyettes: dr. Székely Ferencz.

Vádlott Szatmári Károly, maga védelmezi magát.

Elnök: Szücs István; birák: Cseresnyés Sándor, Tóbi István; jegyző: Bay Gábor. —

Elnök előadja az esküdteknek a per tárgyát, majd a szokásos figyelmeztetések mellett jegyző olvassa a vádlevelet, melyben már fentebb emlitett kitételek iránt emeltetik panasz.

A vádlevél s az incriminalt czikk felolvasása után elnök fölhivja közvádlót vádbeszédének előadására.

Dr. Székely Ferencz előadja, hogy tizenhárom éve már, miszerint megszüntek a nemzet és király között fenálló viszálkodások; tizenhárom éve már, hogy a nemzet megkoronázta királyát, a ki megesküdött a törvényekre, a melyeket a nemzet minden egyes fiának tiszteletben kell tartani. És ezen idő alatt alig akadt, a magyar alföldön pedig a jelen időig ez egy esetet kivéve nem is akadt, a ki az uralkodót, annak családját ily módon megsérteni merészelte volna. Egyedül Szatmári Károly ur vállalkozott ezen hálátlan szerepre. Nemcsak a királyt és családját sérté meg, hanem azon két tiszteletre méltó özvegyet Batthyányinét és Damjanicsnét, kik mint a magyar gazdasszonyok egyletének tagjai Rudolf trónörököshöz, eljegyzése alkalmából, üdvözlő iratot küldöttek. Sérti Rudolf trónörököst, kit kicsinylőleg „császári katonának“ nevez, — s a ki nem más „mint azon vérből való vér, mely nem remegett Batthyányi és a 13 vértanu életének kioltása felett.“ Nem akar annak fejtegetésébe bocsátkozni, miszerint e kifejezés, hogy emlitett nők férjeik „hóhéri gyilkosai“ körébe tolakodtak, felségsértést tartalmaz; stb. stb. Kéri vádlottra kimondani a vétkest.

Szatmári Károly előadja, hogy ő nem akarja untatni az esküdtszéket azzal, — hogy hosszas dikcziókat tartson, hogy a történelmet á kiegyezést, a koronázást elsorolja; azt sem teheti, hogy maga mellé szónokot állitson, mert nem áll rendelkezésére az államkincstár, s igy maga fog egyet-mást védelmére elmondani. Elismeri hogy a czikket ő irta, de azt szive tiszta sugallatából irta. Hanem ha kutatni akarja a dolgot, kénytelen kimondani, hogy miután Kozma ur az eddigi felségsértési pereket mind elvesztette, tehát kellett keresni egy embert a vidéken, kinek egy felségsértési pert a nyakába akasszon és elitéltessen; ő azonban bizik az esküdtek józan itéletében.

Azonban ő azt hiszi, hogy inkább megérdemelte volna a közvádló, — nem az előadó közvádló, hanem, Kozma főügyész ur, hogy itt üljön a vádlottak padján, mert ő követte el tulajdonképen a felségsértést, midőn olyan dolgokat nyilvánossá tett, minőket a vádlevélben felhozott.

Egyébiránt jogosultnak tartja magát olyan történelmi események leirására, melyek 30 évvel ezelőtt történtek, ő tehát történelmi igazságot mondott, igaz hogy azt mondja a közmondás „szólj igazat, betörik a fejed;“ nem tudja felfogni, miképen követhetett el felségsértést a király ellen, midőn a magyar király akkor még V. Ferdinand volt, ki azon eseményekben semmi részt sem vett? — Különben Deák Ferencz egykor, midőn a sajtótörvények reviziójáról volt szó, azt irta egy czédulán a miniszternek, hogy ő két paragrafusból alkotná a sajtótörvényt: 1) Igaz dolgot szabad irni; 2) A ki nem igazat ir, azt be kell zárni. Ő meg van győződve, hogy igazat irt, kéri felmentetését.

A közvádló azt feleli erre, hogy vádlottnak csak azon védekezésére van megjegyzése, hogy a mi igaz szabad irni. Ezt a sajtótörvény egy paragrafusával czáfolja meg. Továbbá tagadja, hogy történelmet irt; tessék elolvasni Horváth Mihályt, a ki valóban megindítólag irta le az eseményeket.

Szathmári K. röviden válaszol s azt mondja, hogy ő is megirhatta volna a történelmet, mint Horvát, csakhogy jelen esetben nem történet irás volt szándéka, hanem a női jellem vázolása. Bizik az esküdtek igazságszeretetében, s abban hogy felmentetik.

A bizonyitási eljárás be lévén fejezve, elnök összegezi a vád és védbeszédeket; a kérdések, melyekre az esküdteknek felelniök kell, feltétettek. 1.) Megvannak é győződve az esküdtek, hogy a vádlott czikk szerkesztője Szathmári Károly? 2.) A király személye ellen vétséget tartalmaz é vagy nem? 3.) Vétkes é ezen vétségért Szathmári vagy nem? 4.) Rudolf trónörökös személye ellen a czikk tartalmaz é sértést vagy nem? 5.) Vétkes é ezen sértésért Szathmári vagy nem?

E kérdéshez Szatmári azon kérdést kéri csatoltatni, hogy: „igaz é a vádlott czikk vagy nem?“

A biróság vádlottnak kérelmét nem teljesiti.

Az esküdtek ekkor visszavonultak, s $^3/_4$ órai tanácskozás után a feltett kérdésekre következőleg feleltek.

1-ső kérdés egyhangulag igen.
2-ik kérdés 10 igen, 2 nem.
3 ik kérdés 10 igen, 2 nem.
4 ik kérdés 10 igen, 2 nem.
5-ik kérdés 11 igen, 1 nem.

Ezek szerint Szatmári Károly a király elleni felségsértés vádjában 10 szóval 2 ellenében vétkesnek találtatott.

Közvádló 3 évi fogság és ezer frt pénzbirságban kéri vádlottat marasztalni.

A sajtóbiróság visszavonult, s egy negyed órai tanácskozás után elnök kihirdeti a határozatot, mely szerint az 1848. t. cz. 7., 8. szakasza értelmében Szatmári Károly **egy és fél évi fogságra és 500 forint** pénzbirságra itéltetik.

Szatmári semmiségi panaszt jelent be.

Ezzel a tárgyalás véget ért.

UJDONSÁGOK.

* **Szabolcsmegye a függetlenségi párton.** Megbizható forrásból azon örvendetes értesitést vettük, hogy egy szabolcsmegyei eddig szabadelvü párti tekintélyes földbirtokos inditványára a szabadelvü párthoz tartozó tekintélyes megyei birtokosok egy értekezleten, miután meggyőződtek arról, hogy a Tisza-kormány működése és politikája határozottan rosz, s a helyett, hogy az ország sorsán enyhitene, mind belebb-belebb viszi azt a veszedelembe: a megyegyülésen hivatalosan kijelentették, hogy a jövő választásoknál csakis 48-as képviselőjelöltre fognak szavazni.

* **A „Frőbel“-féle gyermekkert,** városunkban kezdetben a közönség által nagy mérvü pártolásban részesült, utóbbi időben e pártfogás némi részben lanyulni kezd. Nem tudjuk eléggé ajánlani a szülők figyelmébe ez intézetnek valóban áldásos czélját; a kisded nevelés, a gyermek értelmi fejlesztése kiválólag a Frőbel-féle gyermekkertekben történik legokszerübben, s a mai kor kivánalmai szerint. Ehez véve azt, hogy az intézet élén egy oly müvelt szellemü nő áll, mint Dragota Csorba Tekla urnő, kinek ügyessége és fáradhatlan buzgalma az intézet körében, a kezdet nehézségei daczára, mi kivánni valót sem hágy fent: nem kételkedünk, hogy Debreczen város közönsége föifogja a Frőbel-gyermekkert hasznos voltát, s igyekezni fog minden szülе gyermekét ez intézetbe küldeni.

* **A szülők** tisztelettel értesittetnek, miszerint a helybeli r. kath. elemi népiskolákban az 188$^0/_1$-ik évre szóló beiratások szeptember hó 1., 2., 3., 4-ik napjain fognak eszközöltetni; 5-én reggeli 8 órakor ünnepélyes istenitisztelet tartatik; 6-án pedig a rendes előadások kezdetöket veendik. Az igazgatóság.

* **A lövészegylet** holnap, vasárnap délután a nagyerdei lövöldénél tombolával egybekötött diszlövészetet tart. A diszlövészet d. e. 8 óratól d. u 6 óráig fog tartani. A tombola kezdése d. u. 5 órakor. Egy tombolajegy 30 kr.

* **Ki találta fel a gyufát?** A „Függetlenség“ pár nap előtt azt a hirt hozta, hogy a gyufa feltalálója Irinyi Béla elhunyt. A „Hon“ sietett megczáfolni a hirt, s a „Függetlenség“-gel szemben keményen állitotta, hogy a gyufa feltalálója nem Irinyi Béla, hanem Irinyi József. Az igazság érdekében nem mulaszthatjuk el az e tárgyban fölmerült hirek ellenében kinyilatkoztatni, hogy a gyufa feltalálója nem Irinyi Béla, sem Irinyi József, — hanem **Irinyi János**, ki most is él, városunkban lakik, s évek óta a helybeli „István“ gőzmalomban mint számvevő van alkalmazva.

* **Kataszter.** A debreczeni járás kir. kataszteri becslő biztosa, az osztályba sorozási eljárását folyó hó 30-án hétfőn és 31-én kedden, a czegléd-utczai temető háta megett a vámos-pércsi uttól a csapó-kertig levő majorföldeken és az olajütőben; — Szeptember 1-én szerdán és 2-án csütörtökön a csapó-kertben, 3 án pénteken és 4 én szombaton a csapó kert, vasut, nagyerdő és séta-kert közti majorsági földeken fogja folytatni. — Miről az illető birtokosok jó akaratulag figyelmeztetnek. Debreczen, 1880. aug. 28-án.

* **Köszönetnyilvánitás.** Legányi Gyuláné urnő küldött az árvaház részére 12 drb szappant és 9 csomó pamutot, Hutflész Istvánné 1 tál aludttejet, Schönfeld ur 15 liter eczetet, Csengeri Zsófia urnő 16 o-ö tengerit. Fogadják az árvák nevében hálás köszönetemet, Kacskovicsné.

* **Az északkeleti vasut igazgatóságát** jóakaratulag figyelmeztetjük a Debreczen és Vámospércs közt eső vonalán, közvetlen a nagycsere alatt levő, már pár év óta megrongált hidja — az utazók érdekében — kijavitására; e figyelmeztetésünknek kérjük annál inkább is helyt adni, mert ugyanesak e csatornán jelenleg a város a tavaszi vizár által teljesen elrombolt kőhidját egész ujból s sokkal nagyobb fürmérettel épitteti fel, mely által ez megszünik jövőre védelmül szolgálni e megrongált hidnak, ugy hogy az igy minden előbbi akadálytól ment vizár egész erejével az emlitett hidat fogja megtámadni, mely erőnek a most is csak pilotákkal támogatott hid aligha képes lesz ellent állani, midőn is ugy az utazók élete, mint a közlekedés veszélyeztetve lesz. Késni sem tanácsos, mert ha beköszönt az őszi esős idő, az épitkezés csaknem lehetetlen lesz. — Tudtunkkal ugyan tett már Margets vasuti mérnök ur lépéseket, de mindezideig ennek semmi eredményét sem látjuk. Azért is mégegyszer jóakarólag felhivjuk nevezett igazgatóság figyelmét e hid mielébb jókarba való helyezésére (nehogy felszólalásunk mellőzésével kénytelen legyünk a törvényhatóságot is figyelmeztetni.)

* **Ki akar kiállitani?** Folyó évi szeptember hó 16 tól 20 ig terjedő időben Kassa városában tartandó bor, szőlő, borászati és szőllőmivelési eszközök kiállitására versenyképes tárgyaikkal pályázni akarók, kiállitandó tárgyaiknak oda elküldésére s igy a kiállitásbani részvétre felhivatnak. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **A helyi. róm. kath. kisgymnasiumban** a beiratások szeptember hó 1, -2, és 3-án a délelőtti órákban eszközöltetnek. Emlitett napok délutánjain pedig a fölvételi vizsgálatok tartatnak meg. Szeptember 4-én pót- és javitó vizsgálatok tartatnak 5-én ünnepélyes istenitisztelettel „Veni Sancte“-val a tanév kezdetét veszi. Az igazgatóság.

* **Uj üzlet.** Hatvan-utczán a Bignió-féle házban Priegl és Thill czég alatt egy füszerkereskedés fog megnyilni, mely a legujabb mód szerint lesz szépen berendezve. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

* **Időjárási jegyzések.** Európában: A nyugaton levő légnyomás északkelet felé terjed. Az Oroszországban levő kis légnyomást a Skandinávia felől délkeletre menő nagy légnyomás szoritja ki. A Magyarország felett levő nagy légnyomás kisebedett. Németországban és Austriában derült, meleg idő van. Hazánkban: Az északi szeleknek ujra való erősbödése mellett a légnyomás és hőmérsék átalában kisebbedett. Az idő csendes, derült. Csekély zivataros eső délnyugaton és északon mutakozott. Várható időjárás hazánkban: Eszakon és keleten derült, délen és nyugaton felhős, borus időjárás várható. Csekély helyi zivatarok lehetnek.

* **A csendbiztosság figyelmébe.** Az Ebesi pusztán, épen az Ebesi vasuti kiálló közelében egy betyár bujkál, ki állitólag valamely fegyházból szökött el. Évek óta nem fordult meg az Ebes környékén egy csendlegény sem, nem volna jó ott szélyel nézni, s kötelességszerüleg az Ebesi tanyabirtokosok nyugalmát biztositani? Elvárjuk, hogy a csendbiztos ur és legénység tegye kötelességét.

* **Schmidt H.** helybeli songora raktárnok, mint értesülünk, üzletét legujabban mindennemü hangjegyek, papir, rajz és iróeszközök elárusitásával kötötte össze, hol is az elsorolt tárgyak a legolcsóbban kaphatók. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Zeneestély.** Az ö. t. egylet zenekara Zsiga Józsi vezérlete alatt ma szombaton este Szücs bormérésében (czegléd u), holnap pedig és minden vasárnap Vilmos L. sörcsarnokában fog játszani.

* **Egy gymnasiumi tanár** több tanulót teljes ellátásra felfogad, a hol tanulói előmenetelökre is figyelem fordittatik. — Értekezhetni szerkesztőségünkben.

* **Öngyilkos tolvaj.** Folyó hó 24-én Kovács István csetényi lakost rajtaértek, midőn az ottani földbirtokos gabna-magtárját fel akarta — A tettest elfogták s a zirczi járási szolgabiróhoz vitték megbüntetés végett. Kovács nem tudta elviselni állapotát, mert kétnapi becsukás után valami ürügy alatt kikéredzett s mielőtt megakadályozhatták volna, nagy sebességgel a közellevő mély kutba vetette magát, hol azonnal meg is fulladt. Hátrahagyott fiatal özvegye s két kiskoru árvája könnyezik.

(x) Nagyhatvan-utcza 1576. számu házban (régi Vay-ház) lakik: **Dr. Fáy Márk** orvos- sebész-tudor és szülész. Rendel d. e. 9-ig, d. u. 3—4 óráig.

LEGUJABB.

— **Konstantinápoly**, aug. 27. A nagykövetek átadták a hatalmak jegyzékét a görög kérdésben, melyben vissza van utasitva a porta válasza s fölszólittatik a berlini konferenczia határozatainak végrehajtására.

Budapesti tőzsde. August. 28. Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.36 kr.

Szabó József,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

MINDENNEMÜ
titkos betegségek
és
bőrbajok
gyógyittatnak RICORD párisi egyetemi tanár egyedüli biztos gyógymódja szerint.
FOGAK
és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.
Weisz Gyula
specialista gyógyász,
a budapesti császári és királyi katonai főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü orvos által.
Lakik: széchényi-utcza, gróf Dégenfeld házában. — Bejárat a kis kapun.

Dr. Schmidt főtörzsorvos
FÜL-OLAJA
Napról-napra szaporodnak a valóban kigyógyultak nyilvános elismerő és köszönő iratai! Hasonlóul a t. cz. orvos urak is folyvást és ismételve utalnak a dr. Schmidt G.-féle fül-olaj fényes hatására, miként ujabban dr. Hammerschmid megyei főorvos urnak következő levele igazolja:
Van szerencsém tudomására adni, hogy az Öntől nyert „valódi“ dr. Schmidt G. féle fül-olaj fülbetegeimnél, kik fülzugásban, fülszakgatásban, időleges süketségben és nagymérvü nehézhallásban szenvedtek, mint leghathatósabb gyógyszer igazolta magát! Kiterjedt orvosi gyakorlatomban ezentul is minden fülbajban szenvedőnek rendelni fogom, és nem mulaszthatom el, ezen kitünő hatásu szert a fent megnevezett bajokban szenvedő minden beteguek ajánlani.
Zsolna, 1880. márczius 5.
Dr. Hammersmidt,
m. kir. honvéd-főorvos és megyei orvos.

Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és orvostudor
fül-olaja
elmulasztja, illetőleg meggyógyitja az időleges süketséget, fülgyuladást, fülszakgatást, fülfojást, még régi legmakacsabb esetekben is. A kellemetlen fülzugást és kisebb mérvü nehézhallást, azonnal elmulasztja, miként ezer és ezer eredeti bizonyitvány tanusitja.
Egy üveg ára, használati utasitással együtt 2 frt.
Óvás! Csak akkor valódi, ha minden üvegen és a vörös papirboritékon az itt látható védjegy rajta van. — Különben a gyártmány utánzás. Tehát elővigyázat a vételnél.
Ezenkivül minden palaczkon üvegöntésben a központi bizományos (Jakobi Th. Hamburgban) czégjegye szemlélhető és minden üveg
„Ober-Stabsarzt und Physikus Dr. Schmidt.“
nyomattal ellátott ón-burokkal van elzárva.
Egyedül kapható valódi minőségben **a főraktárban.** Debreczenben **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszertárában.

Bőr, pokrócz és szeredás-üzlet.
Becsülletes, szolid, czélszerü biztositott áruczikkek ajánltatnak a n. é. helybeli és vidéki iparosoknak, — ugy a gazdálkodók figyelmét felhivom a legjobb bel- és külföldi áruczikkeimre, különösen ajánlom
I-ső osztályu legkitünőbb gépszijjaimat
tetszés szerinti szélességben.
Bornyomó zsákok s dohányzsinegeimet varró és köto szijjakat tinsós bőrből.
Ugyanitt bikkfaszén
nagy és kis mennyiségben kapható.
Mély tisztelettel
Mayer Ferencz.
(294.) Piacz-tér, 1585. a „Bika“ szálloda mellett.

GYÓGYITÁSA
a köhögés-, gyomor-, mell és tüdőbetegségnek.
Európa legtöbb uralkodó udvari-szállitójának **Hoff János** cs. kir. tanácsos urnak a koronás arany érdemkeresztet tulajdonosának, a porosz és német rend lovagjának,
Bécsben, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.
Több évi személyes meggyőződés folytán, a Hoff féle malata-kivonat-czukorkák kitünő gyógyerejüknél fogva a nátha szenvedéseknél, a légzézői szervek betegségeinél, miután ezen bonbonok alkalmazása után is kellemetes utóizt hagynak maguk után, (Kérek 25 üveg malátaegészségi sört és 10 zacskó maláta-czukorkát küldeni.)
Dr. BEICSICS, Budapest.
2 frton alul semmi sem küldetik.
(I.) Raktár Debreczenben, Rickl József Zelmós kereskedésében.

Jó tiszta buzából őrlött
konyór-liszt
(czima)
100 klgram 11 frtjával kapható
a Szegi gőzmalom raktárában.
várad-utczán.
Ugyanott igérvények
az 1864-iki sorsjegyek szept. 1-én történendő huzására,
egész 4 frt és bélyeg, fél 2.25 kr. és bélyeg.

ISKOLAI ÉRTESITÉS.
Myilvános **polgári és kereskedelmi iskolám és nevelő-intézetemben** Budapest, Károly-körut 22. szám, a 28-ik iskolai év folyó évi szeptember 1-én vezeti kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20-tól naponta délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig eszközölhető.
Nevelő-intézetemben a reám bizott növendékek általam s nőm által a leggondosabb felügyeletben részesülnek s a legszeretetteljesebben ápoltatnak. Azok nevelése körül nekem **több mint 30 évi** sokoldalu tapasztalás áll rendelkezésemre, a mi arra jogosit, nevelő-intézetemet minden t. cz. szülőnek a legjobban ajánlani. Programmok kivánatra ingyen.
Röser Miklós.
(256)

Arverési hirdetés.
A monostor-pályii regale folyó 1880. szeptember hó 9-én a délelőtti órákban fog a közbirtokosság által árverés ujján, 1881. január 1-től három egymás után következő évre bérbe kiadatni. Az árverelni szándékozók 500 frt. bánat pénzt tartozak az árverést megelőző órákban letizetni; a bérletre vonatkozó feltételek a közbirtokossági felügyelőnél bármikor megtekinthetők. Az árverés Paksy Imre birtokos házánál történend.
Kelt M. Pályi 1880 augustus 24.
Klobusitsky István,
birtokossági felügyelő.
(306.)

Debreczen, 1880. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.